

הממונה על המשמעת

תיק 6/2025

דיון משמעתי-

בעניינו של הסטודנט XXX, בית הספר לכלכלה

1. נגד הסטודנט הוגשה קובלנה משמעתית ובה נמסר כי בתאריך 11.2.25 במהלך בחינה בקורס תורת השמאות, הסטודנט נתפס כשברשותו מכשיר סלולרי, בעת שהיה בדרכו לשירותים. המכשיר היה כבוי. הסטודנט הואשם בעבירות על סעיפים 12.4 ו- 12.6 לתקנון המשמעת.
2. ביום 12.3.25 התקיים דיון בקובלנה. לבקשת הסטודנט, הדיון התקיים במכללה. נכחו בדיון: מטעם התביעה: העדה ציונה לוי – משגיחה בבחינה. מטעם ההגנה: ד"ר גיא אבוטבול – זלינגר (דיקן קמפוס בני ברק), שהעיד באמצעות תוכנת התוועדות חזותית. הסטודנט היה מיוצג על ידי מר עמיחי שני מהסנגוריה הסטודנטית. נכח בדיון יו"ר מערך הסנגוריה הסטודנטית מר מרדכי נהוראי.
3. בחקירתה הראשית סיפרה המשגיחה ציונה לוי שחתומה על כתב הקובלנה כי תפקדה כמשגיחת חוץ. המשגיחה העידה כי בדרך הלך לשירותים ראתה שיש לסטודנט טלפון בכיס המכנסים וביקשה ממנו למסור אותו. הסטודנט מסר את הטלפון שלפי עדות המשגיחה היה סגור. ציונה העידה כי אסף הללי הנאמן האקדמי הגיע לחדר הבחינה ולאחר שדיבר איתה מילא את סעיף 3 בכתב התלונה שכותרתו "סיבת התלונה/תיאור העובדות המהוות את העבירה".
4. בחקירתה הנגדית, אמרה המשגיחה שסעיף 6 בכתב התלונה שכותרתו "רשימת עדים לתביעה", נכתב על ידי רחל שלח, שהיתה המשגיחה בכיתה. בסעיף 6 לכתב הקובלנה נכתב על ידי המשגיחה רחל שלח: הנ"ל טוען שכל 4 שנים היה לו נייד בכיס וזה לא הפריע לאף אחד – נדמה לי שגם ניסה להסתכל במהלך הבחינה. במקרה זה עמדתי [??? לא ברור] מאחורה ולא ראיתי נייד אצלו".
5. בכתב התלונה מופיעה תגובת הסטודנט שבה הוא מודה כי החזיק בנייד במהלך הבחינה. בתגובתו טען כי לא הבין שצריך להכניס את הטלפון לתיק דווקא ולכן השאיר בכיס את הטלפון הכבוי שהיה שם מלפני כן:

7. תגובת הסטודנט/ית לחשדות נגדו/ה (חובה!):

כאמ שמיני, אף כדאי שצריך. אכנס אל כוללתי לזמן זולקא
והוא גיו כדאי כדאי, נאמר שם נאמר.
יקראו לשינויים אברהם שמינלנה דל מקרה אל ילכט חסר לזר
צמי הכלליות.
אני מודע לזאת של נאמר שמיני יקרה לזר
דמיון לזר לזמנים אף נאמר ל של נאמר לזר לזמנים.
אזקל לזר לזמנים

6. בחקירתו הראשית העיד הסטודנט כי סעיף 6 בכתב התלונה לא היה בפניו כאשר מילא את תגובתו לחשדות נגדו. להערכתו, המשגיחה רחל שלח כתבה את הסעיף לאחר שהוא מילא את

- תגובתו. התביעה לא הביאה לעדות את המשגיחה רחל שלח ואת הנאמן האקדמי אסף הללי. לפיכך לא נסתרה עדות הסטודנט בנקודה זו.
7. הסטודנט העיד בחקירתו הראשית כי הוא גר בצפת וביום הבחינה יצא בשעה מוקדמת מאד בבוקר כדי להגיע לקמפוס ראשלי"צ לבחינה. הסטודנט אמר שבאזור שעה 8 נכנס לתפילת שחרית וכיבה את הטלפון ואז שכח להוציא אותו מהכיס כאשר נכנס לבחינה.
8. עוד העיד הסטודנט בחקירה ראשית כי את מרבית המבחנים עשה בקמפוס בני ברק ורק את המבחנים של מקצוע השמאות הוא עושה בקמפוס המכללה בראשלי"צ. לפי עדות הסטודנט, הדגש בבחינות שמתקיימות בקמפוס בבני ברק הוא שהטלפון יהיה סגור ולא יותר מזה.
9. מטעם ההגנה העיד ד"ר גיא אבוטבול ראש הקמפוס בבני ברק. ד"ר אבוטבול העיד כי רק לאחרונה הוחלט שקובלנות משמעת נגד סטודנטים בקמפוס בבני ברק, יועברו לתובע המשמעת ולבית הדין המשמעת של המסלול האקדמי המכללה למנהל. ד"ר אבוטבול העיד כי התקיימו בקמפוס בבני ברק שני דיונים בעת האחרונה לגבי תפיסת טלפון חכם בבחינה. בעדותו לא נשאל ד"ר אבוטבול לגבי נסיבות של תפיסת הטלפון בשני התיקים הנ"ל.
10. בחקירה הנגדית נשאל הסטודנט אם הוא מכיר את ההנחיה שיש לשים את הטלפון בתיק בקדמת חדר הבחינה. הסטודנט השיב שעשה מעט בחינות בקמפוס ראשלי"צ והוא לא זוכר שיש בהנחיות הדגשה לגבי הנחת טלפונים בקדמת הכיתה. לטענתו **בדרך כלל** הוא שם את הטלפון בתיק, לא כי היתה ההנחיה אלא כי יותר נוח לשים בצד את כל הדברים שלא קשורים לבחינה.
11. התובע המשמעת טען כי יש להרשיע את הסטודנט בעבירת הונאה לפי סעיף 12.4 לתקנון וזאת בהתאם לפסיקת בית הדין לערעורים בתיק 34/2024 בה נקבע כי החזקת טלפון חכם במהלך בחינה דינה כדין החזקת "מידע אסור" המהווה לפי סעיף 14 (א)(4) את אחד המקרים בהם קמה חזקת ההונאה. הסגור טען כי מכלול עובדות האירוע מלמדות שלא היה בכוונתו של הסטודנט לרמות.
12. לאחר ששמעתי את גרסת הסטודנט לגבי הנסיבות בהן נשאר הטלפון בכיסו, שהיתה מהימנה בעיני, ונתתי משקל לעובדה שהסטודנט אינו עושה ברגיל בחינות בקמפוס ראשלי"צ אלא בקמפוס בבני ברק שם ככל הנראה ניתנות הנחיות שונות לגבי טלפונים בשל כך שמרביתם הם טלפונים כשרים ללא חיבור לאינטרנט, השתכנעתי שלא היה בכוונת הסטודנט להונות. לפיכך, אני מזכה את הסטודנט מעבירה לפי סעיף 12.4 לתקנון המשמעת.
13. כאמור, הסטודנט הודה בכתב הקובלנה בהחזקת טלפון חכם בניגוד להנחיות. לעניין זה טען הסגור כי יש לגנוז את הקובלנה מטעמים של הגנה מן הצדק ופגיעה בהליך הוגן ולחילופין לזכות את הסטודנט על אף הודאתו. לטענת הסגור הוספת כיתוב לכתב התלונה **לאחר** שהסטודנט נתן את תגובתו, היא פגם המצדיק את גניזתה. הסגור גם טען כי לא הובאה בפני בית הדין ראיה לכך שנמסרו בבחינה המדוברת הוראות לסטודנטים לגבי הנחת הטלפונים בתיקים בקדמת הכיתה. לחילופי חילופין, טען הסגור שהפגם בקובלנה שמקים הגנה מן הצדק צריך לקבל ביטוי בהקלה בעונש.
14. בהתייחס לטענות הסגור לגבי הגנה מן הצדק, טען התובע כי הקובלנה לא התבססה על סעיף 6 בכתב התלונה, אלא רק על סעיף 3 שהיה בפני הסטודנט בעת שכתב את תגובתו. התובע טען שמכיוון שבסעיף 3 לכתב התלונה, מופיעות העובדות הרלוונטיות לעבירה של הפרת הוראות

והסטודנט הודה בהחזקת טלפון חכם במהלך הבחינה, הפגמים שנפלו בכתב הקובלנה, ככל שהיו, לא פגעו בהגנה של הסטודנט. התובע טען שעדות משגיחת החוץ לגבי כך שהסטודנט נתפס עם טלפון במהלך הבחינה מרימה את נטל ההוכחה המוטל על התביעה. לגבי העדר ראיה להנחיות שניתנו לסטודנטים לשים את הטלפונים בתיק, טען התובע שמדובר בידיעה שיפוטית ובנוסף הסטודנט בחקירתו הנגדית הודה שלא מדובר בבחינה הראשונה שהוא עושה בקמפוס ראשלי"צ וכי הוא מכיר את ההנחיה הנ"ל.

15. בחנתי כבוד ראש את טענות הסנגור כי יש לזכות את הסטודנט מכוח דוקטרינת ההגנה מן הצדק. כידוע בית המשפט העליון החיל את הדוקטרינה גם בהליכים משמעתיים (לדוגמה 2531/01 **חרמון נ' הועדה המחוזית של לשכת עורכי הדין בתל אביב יפו** (נבו 16.3.04)). ביסודה של הדוקטרינה עומד הרציונל שכאשר נפלו פגמים בהליך איסוף הראיות ובניהול הדיון באופן שגורם לפגיעה חמורה בתחושת הצדק ולא מאפשר לסטודנט הליך הוגן, לא ניתן לרפא את הפגמים אלא בביטול ההליך או בזיכויו של הסטודנט (השוו ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר בורוביץ** (נבו 31.3.2005)).

16. בחינת עובדות המקרה מלמדת שאין בסיס לטענת הסנגוריה להחלת הדוקטרינה של הגנה מן הצדק באופן שיביא לביטול הקובלנה או לזיכויו הסטודנט. בסעיף 3 "תיאור העובדות" בכתב התלונה תוארה מסכת עובדתית עליה חזרה עדת התביעה בדיון. הפגם שנפל בכתב התלונה לעניין תוספת סעיף 6 לאחר שהסטודנט כתב את תגובתו, לא פגע בזכותו של הסטודנט להליך הוגן. אני מקבלת את טענת הסנגור שהוספת סעיף 6 לכתב התלונה צריכה לשמוט את הקרקע מתחת להודאת הסטודנט. הסנגור לא הסביר מדוע הודאת הסטודנט לאחר שקרא את תיאור העובדות בסעיף 3, אינה הודאה כשרה גם אם לאחר מכן נוסף סעיף 6 לכתב התלונה שביחס אליו לא ניתנה לסטודנט האפשרות להגיב. כאמור, כל הפרטים של כתב הקובלנה מעוגנים בסעיף 3 לכתב התלונה לגביו ניתנה אפשרות לסטודנט להגיב והעדה מטעם התביעה חזרה על עובדות אלו בעדותה. בהתייחס להעדר עדות ישירה על מסירת הנחיות בבחינה נשוא הקובלנה לגבי איסור החזקת טלפון, הודה הסטודנט כי הנחיות מוכרות לו באופן כללי.

17. אף שהפגם שנפל במילוי סעיף 6 לכתב התלונה לא פגע בזכות הסטודנט להליך הוגן, אני מקבלת את טענת הסנגור שיש לו השפעה על העונש שיושט על הסטודנט. גם לעניין זה נדרש בית המשפט העליון בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר בורוביץ** (נבו 31.3.2005).

18. התובע ביקש להשית על הסטודנט את רף הענישה המקובל בעבירות של הפרת הוראות מסוג של הכנסת טלפון, משמע עונש מצטבר של פסילת קורס, פסילת בחינה והרחקה לשנה על תנאי. הסנגור טען כי מדובר בסטודנט מהקמפוס החרדי, הנמצא בשנת הלימודים הרביעית והוא בעל משפחה. הסטודנט אינו רגיל בכללי הבחינות שנוהגים בקמפוס ראשלי"צ. הסנגור הביא כאסמכתא את תיק 33/24 בו הושת על סטודנט שנתפס עם טלפון סגור בבחינה העונשים המצטברים של פסילת הבחינה, 50 שעות למען הציבור והרחקה על תנאי.

19. אני קובעת שהמקרה שפני הוא חריג ביותר שכן הוכח כי התקיימו בו נסיבות ייחודיות של פגם במילוי כתב התלונה וסטודנט שאינו רגיל להבחן בקמפוס בראשון לציון. בהתקיים נסיבות חריגות אלו, ולאחר ספקות, החלטתי להקל עם הסטודנט ולא להורות על פסילת הבחינה. עם זאת, העונש שהחלטתי להשית לעניין היקף שעות לתועלת הציבור **וזמן השלמת ביצוע השעות** תואם את העובדה שנעשתה הפרת הנחיות בבחינה והסטודנט צריך לשאת בעונש כל כך.

על הסטודנט יושתו במצטבר העונשים להלן :

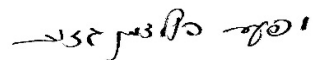
א. נזיפה

ב. ביצוע 100 שעות לתועלת הציבור. על הסטודנט להשלים את השעות לתועלת הציבור **לא יאוחר מיום 20.9.2025** שאם לא תעוכב זכאותו לתואר בחצי שנה (6 חודשים), בנוסף לכל עונש אחר שהוטל עליו. ויודגש כי זכאותו של הסטודנט תוקפא בכל מקרה עד למועד שבו ישלים את כל מכסת השעות בפועל. לכן, הדחיה של חצי שנה במועד הזכאות לתואר תתחיל מהמועד בו התקבל בדיקנט הסטודנטים אישור על השלמת שעות העבודה לתועלת הציבור ו/או ממועד העמידה בתנאים האקדמיים לתואר, לפי המאוחר. **באחריות הסטודנט לפנות לדיקנאט הסטודנטים כדי לתאם מקום לביצוע השעות לתועלת הציבור.**

ג. הרחקה לשנה על תנאי באם יעבור עבירה נוספת לפי סעיף 12.6 לתקנון המשמעת. התנאי יעמוד בתוקפו למשך 3 שנים (כולל בתארים מתקדמים)

ניתן היום 20.3.2025

זכות ערעור תוך 15 יום.

פרופ' יפעת הולצמן-גזית

הממונה על המשמעת